AVİM Yorum • No: 2013 / 58 • Haziran

G-8, BRICS ve G-20, KÜRESEL EKONOMİK KURUMLARIN REKABETİ

Alev KILIÇ

17-18 Haziran tarihlerinde İngilterenin ev sahipliğinde ve başkanlığında Kuzey İrlandada yapılan G-8 zirvesi dikkatleri yeniden küresel kümeleşmelere ve bu grupların işlevlerine çekmiştir. 1973 yılı dünya petrol krizi karşısında, ABDnin ön almasıyla, Almanya, Fransa ve İngiltere tarafından, ortak bir tutum alabilmek amacıyla temelleri atılan, Japonyanın katılımıyla G-5, Kanada ve İtalya ile G-7 olan ve zengin ülkeler kulübü olarak tanımlanan, 1997 yılında, daha dengeli ve kapsamlı bir görünüm kazanmak üzere, Rusyayı da davet ederek bugünkü G-8 formatına ulaşan grup, bugüne değin, zengin ülkelerin ve yerleşik çıkarların koruyucusu olma algılamasını gidememiştir. Nitekim son kuzey İrlanda zirvesinde de Rusya ile yaşanan siyasi görüş ayrılıkları, ekonomik önceliğin ABD ile AB arasında bir ekonomik ittifak sağlanması şeklinde takdim edilen serbest ticaret bölgesi oluşturulması anlaşmasına odaklanması ve günümüzde de hammadde kaynakları itibarıyla bir rekabet alanı haline gelen Afrikaya odaklı bir gıda yatırımlarının özelleştirilmesi programına ağırlık verilmesi yerleşik algılamayı gidermeye yardımcı olmamıştır.

Sovyetler Birliğinin dağılmasını ve soğuk savaşın sona ermesini izleyen dönemde, küresel ekonomide büyümenin ve ağırlığın çekim noktası Avrupadan ve Batıdan Doğuya, Asya-Pasifike kaymaya başlamış, başta Çin ve Hindistan olmak üzere, gelişen ekonomiler yerleşmiş dengeleri değiştirebilecek hamleler gerçekleştirmiştir. Bu gelişme küresel ekonominin düzenlenmesinde yeni güçlerin de temsil edildiği bir oluşum ihtiyacını ortaya koymuş, 1999 yılında Türkiyenin de yer aldığı G-20 resmen kurumsallaşmıştır. Halihazırda G-20 ülkeleri küresel gayrı safi hasılanın %80inden fazlasını üretmek, dünya ticaretinde %80 paya sahip olmak ve dünya nufusunun 2\3ünü kapsamakla küresel bir temsile en ehil ekonomik kümeleşme olarak görülmektedir. Halihazır dönem başkanı Rusyadır. Bu yılki zirve Eylül ayında Rusyanın başkanlığında yapılacaktır. Başkanlığı gelecek yıl Avustralya, 2015 yılında ise Türkiye üstlenecektir.

G-20 Pittsburg zirvesinde, 25 Eylül 2009 tarihinde, yeni kuruluşun küresel temel ekonomik konsey olarak G-8in yerini aldığı ilan edilmiştir. Ancak G-20 içinde etkili bir G-8 varlığı gelişen ekonomiler bakımından da bir emsal teşkil etmiş, 2009 yılında Brezilya, Rusya, Hindistan ve Çin BRIC adlı yeni bir grubun ilk zirve toplantısında Rusyada bir araya gelmiştir. 2010 yılında Güney Afrikanın katılımıyla BRİCS adını alan grubun beşinci zirvesi geçtiğimiz yıl G. Afrikada yapılmıştır. BRICS kendisini gelişen ve yeni sanayileşen ülkeler kümeleşmesi olarak tanımlamış, BRICS ülkeleri arasında ticari, siyasi ve kültürel işbirliğini teşvik etmek üzere , bağımsız, uluslararası bir forum da oluşturmuştur. Son zirve toplantısında, kurulu düzenden duyulan rahatsızlığı ifade edecek şekilde, IMFe rakip

olacak bir küresel finans kuruluşu oluşturma kararı da alınmıştır.

Görülebildiği kadarıyla, G-20 küresel ekonomik yönetimde şemsiye kuruluş olarak etkinliğini ve saygınlığını sürdüren kapsayıcı kuruluş olma niteliğini korumakta, G-20 üyesi onüç üye bunun yanı sıra, farklı çıkarların seslendirildiği, münhasıran Rusyanın her ikisinde de yer aldığı, iki ayrı grupta da temsil edilmektedir. Dış politikada ekonominin yönlendirici ağırlığının bulunduğu, büyük savaşların arkasında ekonomik kazanım mücadelesi olduğu dikkate alındığında, ekonomik dengelerin ve çekim merkezinin değişmekte olduğu günümüzde, yeni dengelerin barış ve istikrar içinde gerçekleşmesi bakımından G-20 oluşumunun rolü ve önemi açıktır. Avrupanın en doğusunda, Asyanın en batısında, Avrasyanın kavuşma noktasında yer alan Türkiye, 2015de dönem başkanlığını üstleneceği bu küresel ekonomik konseyde gelişmelerin bilincinde ve merkezinde rol üstlenmeye hazırlıklı olmak durumundadır.

Yazar Hakkında :

Atıfta bulunmak için: KILIÇ, Alev. 2026. "G-8, BRICS ve G-20, KÜRESEL EKONOMİK KURUMLARIN REKABETİ ." Avrasya İncelemeleri Merkezi (AVİM), Yorum No.2013 / 58. Haziran 19. Erişim Kasım 10, 2026. https://mail.avim.org.tr/tr/Yorum/G-8-BRICS-ve-G-20-KURESEL-EKONOMIK-KURUMLARIN-REKABETI

Süleyman Nazif Sok. No: 12/B Daire 3-4 06550 Çankaya-ANKARA / TÜRKİYE
Tel: +90 (312) 438 50 23-24 • **Fax**: +90 (312) 438 50 26
@avimorgtr
https://www.facebook.com/avrasyaincelemelerimerkezi
E-Posta: info@avim.org.tr
http://avim.org.tr

© 2009-2025 Avrasya İncelemeleri Merkezi (AVİM) Tüm Hakları Saklıdır